

VOORBLAD

Voorstel aan de Raad

Zaaknummer: Z/23/078484

Datum collegebesluit: dinsdag 19 september 2023

Datum commissievergadering: dinsdag 3 oktober 2023

Datum raadsvergadering: dinsdag 24 oktober 2023

Soort Voorstel: Adviesnota

Onderwerp: Kredietvoorstel voor het treffen van elektrotechnische voorzieningen ten behoeve van de nieuwe sporthal

Portefeuillehouder: Wethouder van Doeveren

Programma: Mens en Maatschappij

Kernboodschap: Als gevolg van onvoorziene omstandigheden op het gebied van de energiehuishouding, zijn maatregelen nodig om de nieuwe sporthal in gebruik te kunnen nemen en is een nieuw krediet noodzakelijk.

Stukken ter inzage:

Beslispunten:

- 1. Elektrotechnische voorzieningen te treffen om ingebruikname van de nieuwe sporthal op 1 april 2024 mogelijk te maken, waaronder de aanschaf van een accupakket en - later in de tijd - verzwaring van de kabel en het plaatsen van een trafo door Liander;*
- 2. Voor het te activeren deel van de kosten, een krediet van € 645.000 ex btw beschikbaar te stellen;*
- 3. De onvoorziene, en daarmee ongedekte, financiële gevolgen van het onder 2. genoemde krediet, te weten jaarlijkse kapitaallasten van € 43.000 bij een afschrijftermijn van 15 jaar met ingang van 2025, te betrekken bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2025-2028;*

4. *Een bedrag van € 175.000 ex btw (het niet te activeren deel van de totale kosten van € 820.000) bij de Najaarsnota op te nemen voor niet te activeren, tijdelijke voorzieningen.*

Relatie met:

- ☐ Agendapunt:
☐ Toezegging:
☐ Amendement/motie:
☐ Schriftelijke vragen:

Adviesnota aan de Raad

Onderwerp

Kredietvoorstel voor het treffen van elektrotechnische voorzieningen ten behoeve van de nieuwe sporthal.

Inleiding

De nieuwe sporthal is bijna klaar. De oplevering van de hal heeft plaatsgevonden in juli. Er worden in de komende weken nog een aantal werkzaamheden uitgevoerd aan de buitenzijde van de hal, zoals het afronden van de tribune en de bestrating. Inpandig moeten nog de keuken en de bar worden geplaatst in de kantine door De Kieviten. Dit zou ertoe moeten leiden dat de hal met kantine begin 2024 in gebruik genomen zou kunnen worden.

Liander heeft echter aangegeven dat de extra benodigde stroom voor de hal pas aangesloten kan worden in het vierde kwartaal van 2024 (Q4 2024). Om eerder dan Q1 2025 de nieuwe hal in gebruik te kunnen nemen zijn extra maatregelen noodzakelijk, waarmee geen rekening is gehouden in het bouwkrediet van € 7,4 miljoen. Daarom stellen wij uw raad voor het benodigd krediet beschikbaar te stellen. Het vorige College heeft uw Raad in februari jl. geïnformeerd dat extra budget nodig was. Dit voorstel is daarvan de definitieve uitwerking.

Beoogd effect

Ingebruikname van een nieuwe multifunctionele sporthal, zodat onze inwoners door te sporten kunnen werken aan hun gezondheid.

Argumenten

1.1 De energievraag is meer dan in eerste instantie verwacht en Liander kan niet eerder leveren dan Q4 2024.

De sporthal wordt energieneutraal (ENG) gerealiseerd conform het raadsbesluit bij het krediet voor de sporthal. De energieopbrengst van de aangebrachte zonnepanelen is, volgens de laatste berekeningen, voldoende om te voorzien in de gebouw-gebonden energievraag van de sporthal en

kantine/clubhuis. De energievraag van deze combihal is echter zo omvangrijk, dat aanpassingen aan de beschikbare energieaansluiting noodzakelijk zijn gebleken. Dit was niet voorzien, omdat binnen de aanvankelijke berekeningen – uitgaande van het reguliere verbruik van energie door sporthal en de kantine/het clubhuis - de bestaande elektra-aansluiting voldeed. De energievraag van de apparaten in de kantine/het clubhuis en zwaardere warmtepompen, bleek groter dan meegenomen in de berekeningen. Dit brengt extra kosten met zich mee in de energievoorziening van de sporthal om maatregelen te treffen die het functioneren ervan mogelijk maakt.

Als de aanleg van de verzwaarde bekabeling en trafo door Liander wordt uitgevoerd, zijn verder geen maatregelen noodzakelijk om te voorzien in de energievraag van de nieuwe sporthal en kantine/clubhuis. De sporthal en kantine kunnen in gebruik genomen worden als deze werkzaamheden door Liander en installateur zijn uitgevoerd.

Liander heeft echter aangegeven dat het aanpassen van de stroomvoorziening aan het benodigde verbruik pas begin 2025 gerealiseerd kan worden. Zowel ambtelijk als bestuurlijk is inzet gepleegd om de energievoorziening hoger op de prioriteitenlijst van Liander te krijgen, maar dit heeft onvoldoende resultaat opgeleverd. De termijn is inmiddels wel weer bijgesteld naar Q4 2024, maar is minimaal een jaar eerder gewenst. Dit betekent dat de sporters pas in 2025 feitelijk gebruik zouden kunnen maken van de nieuwe sporthal. Dit leidt tot langdurige leegstand wat het College onwenselijk acht. Het capaciteitsprobleem van het energienet en problemen in de uitvoering van het verzwaren ervan is een landelijk probleem, dat bij alle energiebedrijven speelt. Om toch de hal in gebruik te kunnen nemen, eerder dan Q1 2025, zijn extra maatregelen noodzakelijk.

1.2 Bij een integrale afweging komt variant 2 het beste naar voren.

Om het eenvoudig te houden is een tweetal hoofdvarianten gezien en beoordeeld op o.a. het moment van haalbare, realistische ingebruikname en de indicatieve kosten.

	Variant 1	Variant 2
Datum ingebruikname	1 maart 2025	1 april 2024
Maatregelen	Verzware kabel door Liander en trafo	Aanschaf van een accupakket, huur van een tijdelijk aggregaat en verzware kabel door Liander voor aansluiting op een later te leveren en te plaatsen trafo
Indicatieve meerkosten ex btw	€ 185.000	€ 820.000

Uit deze vergelijking komt variant 2 met de aanschaf van een accupakket als “minst slechtste” uit de bus: de hal pas opleveren over ruim een jaar (variant 1), wordt als onacceptabel gezien voor onze sporters en vrijwilligers.

Daarom opteren wij voor variant 2 waarbij een accupakket wordt aangeschaft en de ingebruikname van de hal rond 1 april 2024 zal kunnen zijn.

1.3 De zonne-energie kan ook opgeslagen worden en draagt bij aan verdere verduurzaming.

Als gewerkt wordt met een accupakket kan de zonne-energie van de PV-panelen op het dak:

1. direct worden benut voor de hal en de kantine;
2. worden opgeslagen in de accu's en gebruikt wanneer de zon onvoldoende levert om de apparaten in de hal te laten draaien;
3. worden teruggeleverd aan het net als de accu's vol zijn.

Deze laatste optie is beperkt zolang de zwaardere aansluiting niet is geregeld van Liander, de exploitatie-BV een energiecontract heeft afgesloten met een energiebedrijf wat dat regelt en er geen afspraken gemaakt zijn met Liander over aanvullende levering via de huidige aansluitingen. Het opslaan van de eigen zonne-energie heeft als voordeel dat er minder energie ingekocht hoeft te worden. Dit heeft dus naar verwachting financiële voordelen/minder financiële nadelen. Zeker omdat de salderingsregeling voor zakelijke grootgebruikers niet geldt en terugleveren van energie naar verwachting, zeker op termijn, minder oplevert dan het gebruiken van stroom.

1.3 Alternatieven zijn onderzocht, maar bieden technisch of financieel geen betere oplossing.

Onderzocht alternatief 1: Het tijdelijk huren van een accu en/of generator tot aan Q4 2024.

Bij koop van een accu blijft de accu in het bezit van de gemeente en is nog vele jaren in te zetten voor de opslag en gebruik van eigen zonne-energie. Huren is geld feitelijk geld weggooien en het College vindt de lange termijn winst met lagere energierekeningen, meer leveringszekerheid en verdere verduurzaming de moeite waard.

Een aggregaat is, mede als gevolg van de grote hoeveelheid biodiesel die het vraagt, een dure oplossing. Traditionele diesel is weliswaar goedkoper dan biodiesel, maar heeft nadelige milieuaspecten voor alle sporters, vrijwilligers en andere bezoekers van de sporthal.

Onderzocht alternatief 2: De aansluiting op het kermisterrein kan niet worden benut om in de behoefte te voorzien.

De aansluiting voor het kermisterrein is op bijna 500 meter hemelsbreed afstand gelegen van de sporthal. De elektra-aansluiting is, mede als gevolg van het verlies van energie over deze afstand, niet toereikend voor de extra energievraag van de sporthal.

Onderzocht alternatief 3: De energieaansluiting van sporthal 'De Schulpwei' gebruiken.

Gegeven de elektra-aansluitingen (4 stuks op dr. Mansveltkade nr. 7) en de omvang van de gebouwen zullen dit geen grote aansluitingen zijn. Dat betekent te weinig energielevering. Daarnaast: als deze gebouwen in gebruik blijven, dan is er weinig te gebruiken van deze

aansluitingen. Tevens is ook hier de afstand met 350 meter groot en zijn de kosten voor het aanleggen van een laagspanningskabel aanzienlijk.

1.5. Een (definitief) accupakket zal minimaal 10 jaar mee gaan.

De komende periode, tussen besluitvorming college en raad, zal nog nader onderzoek plaatsvinden en worden offertes vergeleken door deskundigen, zodat we een accupakket krijgen, dat veilig is, lang mee gaat en weinig zorg vraagt. Het accupakket zal minimaal 10 jaar bruikbaar zijn voor de piekmomenten. Mogelijk dat die termijn zelfs langer is, maar dat is afhankelijk van de stroomvraag en de degradatie van de accu. Mede omdat de accu na 10 jaar een restwaarde heeft en we standaard in onze afschrijvingssystematiek volledig afschrijven en geen restwaarde hanteren is een afschrijvingstermijn van 15 jaar plausibel.

1.6 De Kieviten kunnen gewoon hun huidig gebruik voortzetten.

De Kieviten hebben nu de veldverlichting en pompen draaien op een drietal bestaande elektra-aansluitingen. Om dat te blijven doen, in de periode tot aan de aanleg door Liander, is naast de aanschaf van een accupakket van ind. 250kW-700kWh, ook de huur van een tijdelijke aggregaat nodig voor een deel van de veldverlichting. Voor het aggregaat wordt met biodiesel gewerkt. Een biodiesel aggregaat is een vervuilende en lawaaierige bron van stroom die weinig draagvlak kent. De keuze voor een aggregaat of een andere schonere, betere oplossing is mede afhankelijk van de medewerking van De Kieviten. Het College heeft hierover contact met de Kieviten waarbij het algemeen belang van alle Wassenaarders voorop staat.

1.7 De verzwaarde aansluiting zorgt voor flexibiliteit naar de toekomst van vraag en aanbod.

Het accupakket zorgt er voor, samen met de kabel van Liander, dat er een robuuste oplossing komt, ook voor de toekomst. Er kan bijvoorbeeld nog ingespeeld worden op aanvullende verlichting bij wijziging van de sportactiviteiten ter plekke of regelgeving vanuit sportbonden. Ook kan meer energie teruggeleverd worden op het net van Liander. Over de hoeveelheid terug te leveren stroom maakt Liander afspraken met de gebruiker. Deze zullen nog nader bezien worden om de maximale teruglevering van zonne-energie te bewerkstelligen en het ook mogelijk te maken om, bij uitbreiding van het aantal zonnepanelen, extra terug te mogen leveren.

1.8 Onze noodopvanglocatie wordt zelfvoorzienend en functionerend bij stroomuitval.

Doordat de hal gebruik kan maken van de accu, is de hal niet geheel afhankelijk van het energienet. Om hal/sportgebouw volledig te kunnen laten werken is echter ook een elektra-aansluiting nodig. Bij calamiteiten of beperkte energievraag is de hal te gebruiken, ook als de stroomvoorziening is uitgevallen. Voor een noodopvanglocatie in geval van calamiteiten is een accu dan dus ook een gunstige bijkomstigheid.

De afgelopen jaren is ook al regelmatig de stroom uitgevallen gedurende enkele uren in Wassenaar en omgeving. Wetende dat er ook dan een locatie beschikbaar is, waar "het licht wel brandt", is dan mooi meegenomen.

1.9 Ontlasting van het energienet is gewenst.

Met het oog op de toekomst, zeker in combinatie met PV-panelen, stimuleert de Rijksoverheid om zonne-energie zelf op te slaan, als je het niet gebruikt. Opslaan en eerst zelf gebruiken, voordat je de (dure) kWh's uit het net haalt. De aanschaf van een accupakket voor het inzetten van de piekbelastingen, past in dat beleid.

1.10 De Kieviten en exploitanten vinden later starten in de nieuwe sporthal niet problematisch.

De Kieviten hebben, net als de exploitatie-BV, aangegeven er geen bezwaar tegen te hebben iets later gebruik te gaan maken van de nieuwe hal. Ook door/voor hen moet er nog e.e.a. gebeuren, voordat de hal en kantine/clubhuis operationeel zijn. Oktober 2023 was sowieso niet haalbaar. De keuken en de bar moeten nog geplaatst worden en dit is pas naar verwachting helemaal gereed tegen het eind van 2023.

De exploitanten hebben aangegeven wat meer tijd te kunnen gebruiken om met alle gebruikers het nieuwe rooster te maken en alles goed voor te bereiden en in te regelen. Het inroosteren zal, na besluitvorming, erop gericht zijn de huidige gebruikers van De Schulpwei gebruik te laten maken van de nieuwe hal in april. De gemeente probeert hierbij te faciliteren waar nodig, zodat verenigingen en vrijwilligers minimale hinder ondervinden.

2.1 en 3.1 De raad is al geïnformeerd over een groot deel van deze kosten.

In de raadsinformatiebrief van 21 februari 2023 van ons vorige college is uw raad al geïnformeerd over extra lasten als gevolg van onvoorziene extra infrastructurele maatregelen en is aangegeven dat hiervoor een raadsvoorstel wordt voorbereid.

<u>Kosten buiten investeringskrediet I7101307 (gerubriceerd) = infra</u>	
Duiker en watercompensatie, inclusief ecologische maatregelen	€ 70.698
Trafo inclusief leidingwerk en inrichting (inclusief huur accupakket)	€ 479.188
Bestrating terrein	€ 29.257
Terreinleidingen pompen en verlichting	€ 30.857
	€ 610.000

Het bedrag van € 479.188 dat is opgenomen als meerkosten voor "Trafo inclusief leidingwerk en inrichting (inclusief huur accupakket)" moet worden vergeleken met het bedrag van € 820.000 dat we nu bij u in beeld brengen. Dat vergelijk is hierna opgenomen onder 'Uitvoering: Financiën'. Het bedrag van € 30.857 voor de terreinleidingen, pompen en verlichting is niet nodig gebleken. Bij nader inzien beschouwen we het bedrag van € 70.698 voor de duiker en de watercompensatie met ecologische maatregelen en het bedrag van € 29.257 voor de bestrating van het terrein als (onvoorzien) onderdeel van het bouwproject. Deze posten zullen bij de eindafrekening van het project als onvoorzien verwerkt worden.

2.2 De extra investering is het waard.

De sporthal is voor de verzekering recent getaxeerd en de taxateur heeft daarbij gemeld dat de hal een herbouwwaarde van bijna € 11 miljoen heeft.

Kanttekeningen

1.1 De Schulpwei moet langer open blijven.

De gebruikers van sporthal De Schulpwei zouden tot 1 januari 2024 gebruik blijven maken van deze hal. Ze zullen, bij latere ingebruikname van de nieuwe sporthal, later overgaan. De hockey-activiteiten in de winter van De Kieviten zullen ook, zoals afgelopen jaren, nog in sporthal De Schulpwei en/of elders plaats moeten vinden.

De Schulpwei is in matige staat en dus alleen echt tijdelijk te gebruiken.. Enkele maanden extra gebruiken (de planning was tot 1 januari 2024) is nog net acceptabel.

Een heel jaar langer, tot aan verzwaring kabel door Liander, wordt als onaanvaardbaar geacht door de vastgoedbeheerders van de gemeente en vraagt om maatregelen in De Schulpwei, die ook extra lasten met zich meebrengen.

1.5 Samenwerking tussen De Kieviten, de Kieviten Sporthal Beheer BV en de gemeente is voorwaarde

Omdat de accu onvoldoende vermogen levert om de sporthal en kantine volledig hierop te laten draaien, dient er, zolang de verzwaarde aansluiting door Liander niet is aangebracht, gebruik gemaakt te worden een van de drie elektriciteitskasten van De Kieviten. Afstemming dient dus plaats te vinden tussen De Kieviten, de Kieviten Sporthal Beheer BV en de gemeente over het energiegebruik, het moment van het gebruik en de eventuele verrekening tussen de verschillende gebruikers.

Uitvoering: Financiën

Hierna is ter vergelijking gespecificeerd opgenomen het in de raadsinformatiebrief opgenomen bedrag van € 479.188 gebaseerd op huur van een accupakket en het thans begrote bedrag van € 820.000 bij aanschaf van een accupakket. Het College kiest voor een definitieve accu en geen huur waardoor de kosten hoger uitvallen.

Kosten trafo inclusief leidingwerk en inrichting -inclusief huur of koop accupakket	HUUR accu	KOOP accu
Kosten Liander verzwaring kabel	61.118	61.118
Aanpassing trafo voor meer vermogen, hoofdverdeelkast en overige werkzaamheden	258.353	105.000
Huur accupakket juni 2023 tot en met juni 2024	90.000	
Aanschaf accupakket		405.000
Advieswerkzaamheden en onvoorzien	69.717	73.882
Krediet	479.188	645.000
Tijdelijke maatregelen (in RIB 21 februari niet meegerekend)	175.000	175.000
Totale kosten maatregelen energie	654.188	820.000

Van de € 820.000 is het grootste deel, te weten € 645.000, te activeren.

Een deel van € 175.000 is niet te activeren en dient op de exploitatiebegroting terug te komen.

Dit zal bij de Najaarsnota worden verwerkt.

De beoogde maatregelen bij dit krediet van € 820.000, dienen nader technisch uitgewerkt te worden. Er is zicht op mogelijke optimalisatie van het systeem en kosten, maar daarvoor moeten er nadere gesprekken gevoerd worden met een flink aantal partijen, waaronder Liander, De Kieviten, leveranciers en adviseurs.

Met het benodigd krediet voor de elektrotechnische voorzieningen is nog geen rekening gehouden in de meerjarenbegroting. De kapitaallasten, die op basis van een afschrijvingstermijn van 15 jaar zijn berekend op € 43.000 en met ingang van 2025 op de begroting komen, zijn nog niet gedekt. Het is mogelijk om deze te betrekken bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2025-2028. Deze lasten zullen dan meegenomen worden in de Kadernota 2025.

Inzicht in de exploitatielasten zal worden gegeven na actualisatie van de totale bouwkosten, verwachte energielasten, geïndexeerde huuropbrengsten e.d. bij de reguliere P&C-producten, wanneer deze bekend zijn.

Uitvoering: Juridisch kader

Gemeentewet art.160

Inkoopbeleid gemeente Wassenaar 2017

Algemene inkoopvoorwaarden voor Leveringen en Diensten 2019

De bouw van een sporthal is een privaatrechtelijke aangelegenheid waarop naast bestuursrechtelijke wetgeving, ook het burgerlijk wetboek van toepassing is.

Uitvoering: Duurzaamheid

De aanschaf van een accu voor het opslaan van zonne-energie draagt bij aan verduurzamingsdoelen, naast het ontlasten van het energienet.

Uitvoering: Communicatie en Inwonersparticipatie

Na onze principekeuze, worden deze op hoofdlijnen gedeeld met betrokkenen. Met De Kieviten en de exploitanten is vrijwel wekelijks overleg en wordt het besluit besproken. Met de beheerder van De Schulpwei zullen gesprekken worden gevoerd over de voortzetting van het beheer van De Schulpwei en via hem zullen de gebruikers van de sporthal ook worden geïnformeerd. Ook Sportcontact zal op de hoogte worden gesteld. Zij zijn betrokken bij het inroosteren van de verschillende beoogde gebruikers/verenigingen.

Na besluitvorming in de raad kan deze helderheid definitief gegeven worden. Het raadsvoorstel en raadsbesluit zullen kenbaar gemaakt worden op de gebruikelijke wijze.

Een persbericht zal worden opgesteld om ook de overige inwoners te informeren over de nieuwe sporthal.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. K.D. Handstede,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester